

GANDRINIAI

Apie abiejų baublių rūšių veisimosi faktus geriausiai spręsti pagal pakartotinai girdimus tuoktuvinius balsus. Didžiojo baublio atveju užtenka du kartus, ne mažesniu nei savaitės intervalu, girdėti šį balsą, o mažajam baubliui reikalingos mažiausiai trys pakartotinos registracijos – mat rūšis yra reta ir gali „vokalizuoti“ pavieniai neperiantys patinai.

Apie garnių ir gandrų perėjimo atvejus galima užtikrintai spręsti tik aptikus lizdą. Tai susiję su palyginti nemažu neperinčių suaugusių individų procentu bei dideliais perskridimų į maitinimosi vietas atstumais.

Pavadinimas	Kur ieškoti?	Tipinis balsas	Specifiniai veisimosi požymiai, kitos pastabos
Garniniai <i>Ardeidae</i>			
Didysis baublys <i>Botaurus stellaris</i>	Aptinkamas vandens telkiniuose su gausia pakrantės viršvandenine augalija. Būtinai nendrynai, augantys vandenyje (dažniausiai maždaug 30 cm gylyje). Sausumos ar labai sekliuose nendrynuose peri retai ir pastoviai nesilaiko. Jei vandens telkiniai apaugę mišku, paprastai, pasirenka didesnius (keliasdešimt ha ir didesnius) telkinius. Tačiau atviraime kraštovaizdyje gali perėti ir mažesnio ploto vandenyse, ypač jei netoliese yra didesni ežerai, kuriuose maitinasi.	http://www.xeno-canto.org/species/Botaurus-stellaris	Veisimosi periodu apie patino buvimo vietą galima spręsti iš nuolat skambančio, jaučio baubimą primenančio, balso. Skraidantys paukščiai pastebimi retai, dažniausiai, kai maitinasi gretimuose vandens telkiniuose nei peri. Tačiau maitinasi netoli veisimosi vietų, todėl perėjimo metu stebėti paukščiai priskiriami besiveisiančių kategorijai. Aktyviausiai „baubia“ nuo balandžio pradžios iki gegužės vidurio.
Mažasis baublys <i>Ixobrychus minutus</i>	Peri upių deltose, mažuose tiek natūraliuose, tiek dirbtiniuose vandens telkiniuose (karjeruose, durpnyuose, žuvų tvenkiniuose, kūdrose ir kt.), apaugusiuose viršvandenine augalija su jaunų medelių ar krūmų priemaiša.	http://www.xeno-canto.org/species/Ixobrychus-minutus	Aktyviausias vakare ir sutemus. Balsas girdėti dažniausiai vakare ir naktį, bet kartais, kai oras ramus, apniukęs, ir dieną. Lizdas paslėptas sąžalynuose, todėl apie rūšies veisimąsi galima spręsti iš dažnai girdimo balso. Jauniklių maitinimo metu galima pastebėti ir nedideliais atstumais perskrendančius paukščius. Vėlyvas migrantas, perintys gegužės pabaigoje – birželio mėn.
Didysis baltasis garnys <i>Ardea alba</i>	Perėjimo laikotarpiu aptinkamas upių deltose, senvagėse, ežerų pakrantėse, ir kituose vandens telkiniuose, o besimaitinantys paukščiai net pievose. Tačiau peri tik vandens telkinių pakrantėse, salose, apaugusiose medžiais ar krūmų juosta.	http://www.xeno-canto.org/species/Ardea-alba	Peri kolonijose kartu su kitais garniais, kartais sudaro atskiras kolonijas, nors aptinkamos ir pavienės poros. Peri gegužės – birželio mėn., o liepos pradžioje jaunikliai jau būna palikę lizdus. Lizduose jaunikliai triukšmingi, todėl galima juos aptikti pagal balsą, kuris skiriasi nuo greta perinčių pilkųjų garnių. Lizdai dažniausiai aukštai medžiuose, nors galimi ir pavienių porų veisimosi nendrynuose atvejai. Perėjimo faktas nustatomas tik aptikus lizdą, nes veisimosi metu šalyje gana plačiai sutinkami neperintys suaugę paukščiai ar net jų grupės. Tokie paukščiai turi būti priskiriami A perėjimo statusui.

Pilkasis garnys <i>Ardea cinerea</i>	Lizdus krauna aukštuose medžiuose: spygliuočių ir lapuočių medžių viršūnėse arba ant toli atsikišusių šakų. Labai retai lizdus suka ant žemės, ypač ežerų pakrančių nendrynuose.	http://www.xeno-canto.org/species/Ardea-cinerea	Peri kolonijomis, kartais aptinkama pavienių lizdų. Peri gegužės – birželio mėn., bet šio mėnesio pabaigoje dauguma jauniklių jau būna palikę lizdus. Perėjimo faktas nustatomas tik aptikus lizdą, nes veisimosi metu šalyje gana plačiai sutinkami neperintys suaugę paukščiai ar net jų grupės. Tokie paukščiai turi būti priskiriami A perėjimo statusui.
Gandriniai Ciconiidae			
Juodasis gandrąs <i>Ciconia nigra</i>	Peri įvairios sudėties brandžiuose miškuose, dažniausiai mišriuose ar lapuočiuose. Pasirenka užmirkusius ar arti užpelkėjusių vietovių ar seklių vandens telkinių augančius miškus. Lizdus suka, dažniausiai, nuošaliose, mažai lankomose medynuose. Tokiose vietose lizdas gali būti ir palyginti netoli nejudraus kelio.	http://www.xeno-canto.org/species/Ciconia-nigra	Pavasarij iš tolo galima matyti tuoktuvinius skrydžius, kuomet paukščiai virš lizdo suka ratus, besileisdami nuleidžia kojas žemyn, o vėliau vėl kyla į viršų. Iš aukštesnių vietų ir naudojant galingesnę optiką, šie skrydžiai matomi iš 3 km atstumo. Tuoktuviniai skrydžiai stebimi iki gegužės pabaigos. Netoli lizdo galima girdėti šnypštimą bei klektavimą primenančius garsus. Kitu laiku paukštis tylus. Tačiau rūšis labai jautri trikdymui, todėl, aptikus lizdą, reikia elgtis atsargiai, kad neišbaidyti paukščių. Čia lankytis patartina tik nuo birželio vidurio. Apie jauniklių buvimą, galima spręsti pagal išmatas po lizdu. Tikslinga apie esamus lizdus pasiteirauti vietinių gyventojų, medžiotojų, ypač miškininkų.
Baltasis gandrąs <i>Ciconia ciconia</i>	Paprastai peri žmonių sodybose ar prie jų atvirame kraštovaizdyje. Tačiau išimtiniais atvejais lizdai aptinkami ir miškuose prie vandens telkinių, svarbu, kad netoliese būtų derlingos pievos.	http://www.xeno-canto.org/species/Ciconia-a-ciconia	Aktyvus dieną. Perėjimo faktas nustatomas aptikus lizdą, kuris gerai matomas. Veisimosi sezonas nuo balandžio vidurio iki liepos pabaigos.

Kalendorius

- T Užima teritoriją, pradeda giesmę, tuoktuves
- P Deda kiaušinius, peri
- L Jaunikliai lizde
- J Jaunikliai neskraido / laikosi netoli lizdo, tėvai maitina jauniklius

Lietuviškas pavadinimas	Mokslinis pavadinimas	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis
GANDRINIAI	CICONIIFORMES								
Garniniai	<i>Ardeidae</i>								
Didysis baublys	<i>Botaurus stellaris</i>				T T	P P P P P P	L L L L L L L L	L L L L L L L L	
Mažasis baublys	<i>Ixobrychus minutus</i>				T T	P P P P P P	L L L L		
Didysis baltasis garnys	<i>Ardea alba</i>	T T	P P	P P P P	P L L L L L L L L L	L L L L L L L L			
Pilkasis garnys	<i>Ardea cinerea</i>	T T	P P	P P P P	P L L L L L L L L L	L L L L L L L L			
Gandriniai	Ciconiidae								
Juodasis gandrąs	<i>Ciconia nigra</i>		T T	P P P P P P	P L L L L L L L L L	L L L L L L L L	J J		
Baltasis gandrąs	<i>Ciconia ciconia</i>		T T	P P P P P P	P L L L L L L L L L	L L L L L L L L	J J		